

Utrecht, 30 mei 2001

Beste leden en sympathisanten van De Groenen,

N de congreswerkgroep en het partijbestuur nodig ik jullie allen uit voor het 26e partijcongres.

Wie geïnteresseerd is in Europese of internationale politiek en parlementariërs van Groene partijen uit vele landen wil ontmoeten kan van 8 tot 10 juni terecht in de oude Tweede Kamer op het Binnenhof in Den Haag.

Otto ter Haar
Partijvoorzitter

26e partijcongres

Datum: zaterdag 16 juni 2001

Plaats: Cultureel Centrum Oog in Al, Händelstraat 3 te Utrecht. Goed te bereiken met de sneltram richting Nieuwegein of IJsselstein, halte ziekenhuis Oudenrijn. Vandaar is het 3 minuten lopen.

Agenda:

Zaal open om 10:30 uur

Congresvoorzitters: Andreas Ligtvoet en Frank Plate

1. Opening	11:00
2. Notulen 25e congres van 18 november 2000	11:05
3. Mededelingen bestuur	11:10
a. benoemingen	
b. verslag Global Green Conference	
c. zetelhoudersoverleg	
4. Partijstrategie	11:40
a. nieuws uit de afdelingen	
b. contacten met lokale partijen	
c. realisering partijstrategie	
5. Beleid partijbestuur met betrekking tot de Groene Brug	12:20
verstrekken ledeninformatie	
6. Benoeming leden partijbestuur	12:50
Pauze	13:00
7. Crisis in de landbouw	14:00
8. Rondvraag	15:45
9. Sluiting	16:00

Toelichting:

Ad 2: De notulen van het 25e congres zijn gepubliceerd in Gras 11 van februari.

Ad 3a: De oproep in de vorige Gras heeft succes gehad: Het partijbestuur heeft Xandra Asselbergs benoemd tot afgevaardigde bij de Europese Federatie van Groene Partijen. Xandra is fractiemedewerker van Amsterdam Anders/De Groenen en studeert geschiedenis en politicologie. Het partijbestuur heeft Andreas Ligtvoet benoemd tot webmaster van www.degroenen.nl

Andreas heeft twee congressen helpen organiseren en was co-voorzitter van het laatste congres. Hij is beleidsmedewerker bij Rand Europe.

Ad 3b: Otto heeft De Groenen vertegenwoordigd bij de First Global Green Conference in Canberra (Australië). Zijn verslag leest u elders in deze Gras.

Ad 3c: Het verslag van het zetelhoudersoverleg van 19 mei leest u elders in deze Gras.

Ad 4a: In deze Gras vindt u berichten uit Leiden, Haarlem en Amsterdam. Wij verzoeken de andere afdelingen tijdens het congres mondeling verslag te doen van de plaatselijke ontwikkelingen

Ad 4b: Het partijbestuur heeft overleg gevoerd met verschillende lokale partijen. Deze zijn ook uitgenodigd het congres bij te wonen en krijgen de gelegenheid hun visie op de strategie van De Groenen te geven.

Ad 5: In verband met de bijeenroeping van een informele bijeenkomst van Noord-Holland Anders/De Groenen heeft het partijbestuur gekozen voor een terughoudend beleid met betrekking tot het verschaffen van ledeninformatie.

Ad 6: Het partijbestuur is zeer ingenomen met de kandidatuur van Frank Plate uit Delft, lid congreswerkgroep, co-voorzitter laatste congres, jurist en ambtenaar van de gemeente Oegstgeest. Kandidaat partijbestuur voor de Haaglanden. Evenzeer bevelen we bij het congres Andreas Ligtvoet aan. Onze nieuwe webmaster vertegenwoordigt de afdeling Utrecht.

Ad 7: Voor dit "hot topic" werd ten tijde van de sluiting van de redactie nog een spreker gezocht.

Verslag van de Global Green Conference in Canberra, 14-16 april 2001

Aan deze conferentie namen ruim 700 gedelegeerden mee uit tientallen landen. De Europese vertegenwoordiging was het sterkst, omdat de Groene partijen hier het best georganiseerd zijn. Ik was een van de ongeveer 35 stemgerechtigden en had daarom relatief veel invloed.

Er is een Global Green Charter aangenomen. Een vrij uitgebreid beginselprogramma waar uitgebreid over gediscussieerd is. De Afrikaanse Groene partijen hadden problemen met de decriminalisering van homosexualiteit, maar dat is er wel in blijven staan.

Tot mijn genoegen werden dit keer al mijn amendementen aangenomen. GroenLinks was dit keer minder prominent a al was een fractiemedewerker zo irritant om steeds op mijn plaats te gaan zitten.

Er komt een vervolgconferentie uiterlijk 2006 in Afrika. In de tussentijd is er een Global Green Coordination die mondiale acties moet coördineren.

De eerste daarvan is de oproep tot een boycot van Amerikaanse oliemaatschappijen vanwege het besluit van Bush om het Kyoto-protocol aan zijn laars te lappen.

Bij zoveel gedelegeerden moet je een keuze maken met wie je wil spreken. Ik heb me enigermate verdiept in de Japanse politiek. Sinds een paar jaar is daar ook een Groene politieke b die lokaal en provinciaal (prefecturen) enig succes heeft geboekt.

Voorafgaand aan de Global Green Conference was er een conferentie van de Young Global Greens in Sydney die door de betrokkenen als een groot succes werd ervaren.

Wie het het Global Green Charter wil hebben kan ik het mailen. Het is tien pagina's.

Otto ter Haar

Verslag Zetelhoudersoverleg van 19 mei 2001

Plaats: Hotel Nieuw Minerva te Leiden.

Tijd: 10.30 uur tot 14.00 uur.

Aanwezig: Jacques de Coo (Leiden Weer Gezellig, voorzitter), Jaap Vonk (Noord Holland Anders), Michel Dufresne (Haagse Stadspartij), Elly van Santen (Haagse Stadspartij), Otto ter Haar (partijbestuur), Margje Vlasveld, Baul Berendsen (Amsterdam Anders/De Groenen), Ger L Leefbaar Zutphen), Harry Schoch (verslag), Jan Hartstra (verslag):

Afmelding: Marjan Hulscher, Ruud Repko, Bert Tiddens (vakantie), Roel van Duijn (Jaap Vonk vervangt hem), Ben Kal.

1) Opening en agenda: geen opmerkingen.

2) Verslag 9-2-2001:

Ad 6: GroenLinks-fractie in Haren moet zijn GroenLinks/De Groenen-fractie.

3) Korte mededelingen: Door Harry uitgedeelde brief naar aanleiding van de situatie in Leiden. Korte discussie over strategie: in elke plaats verschilt de situatie en de mogelijkheden van lijstverbindingen met of opgaan in andere partijen, of zelfstandig blijven.

4) De Crisis in de Landbouw:

Roel van Duijn voert actie voor biologische boeren, die door de MKZ-crisis zijn getroffen. Hij wil geld voor advertentie-campagne in zes landelijke bladen. Opmerkingen:

a) Er loopt al zo'n actie in Groningen.

b) Geen geld naar intensieve veeteelt. Dat zijn in feite industriëlen.

c) Er komt geen fonds. Wel steunt Biologica de actie. En GroenLinks verdubbelt het ingekomen bedrag.

d) Men wil direct contact met de biologische boeren. Risico is, dat de ene boer meer geld krijgt dan de andere.

e) Nu staat het in de belangstelling. Het brede publiek vindt, d het anders moet, maar het ebt al weer weg. Voor bewust wording zijn helaas schokken nodig. Er komen overigens weer allerlei nieuwe ziekten aan, zoals een ziekte onder schapen in het Midden-Oosten.

f) Problemen bij te intensieve veeteelt: slecht dierenwelzijn, mestprobleem, waterprobleem (een koe drinkt 40 liter per dag!). Niet meer mest maken dan het eigen land aan kan. En 1 koe per ha (nu gemiddeld 2,5).

g) Boeren kunnen ook op andere manieren geld verdienen, bv. met kampeerterreinen en natuurbeheer (in Zwitserland krijgen boeren subsidie voor het goed houden van de bergweiden terwijl hun koeien erop grazen).

h) Wij betalen in wezen te weinig voor ons voedsel, maar risico is, dat bij prijsstijging mensen met een smalle beurs geen goed eten meer kunnen betalen. Reactie: geen accijnzen op graan en groente, maar wel op vlees.

i) Deze zaak is een goed thema voor een congres, bv. voor dat op 16 juni (Utrecht).

5) Groene energie en vrije energiemarkt:

"Groene energie" wordt op veel verschillende manieren uit-
g Bij energiebedrijven zijn er ook allerlei verschillen. Zo
verstaat NUON onder hun "Natuurstroom": stroom uit zonne-
e windenergie en water (bv. getijden). Niet uit verbran-
ding van biomassa. De concurrent "De Echte Energie" werkt
wel met energie uit biomassa. Opmerkingen:

a) Hoeveel % van het geld van de consument gaat naar
groene stroom? Zo werkt de NUON samen met Preuflen
Electra, dat echter veel energie haalt uit kerncentrales en
mogelijk zelfs uit bruinkool!

b) Zuinig omgaan met energie wordt niet beloond met ver-
laging van de vaste lasten, terwijl ook de prijs per KWH bij
zuinig gebruik stijgt. Dit moedigt energiebesparing niet aan.

c) De gemeente Zutphen scheldt NUON betaling van bouw-
leges kwijt, als het midden in het historische centrum 85
meter hoge windmolens met wieken van 66 meter doorsnee
neerzet! Waarom daar geen zonnepanelen?

d) In Duitsland (Gelsenkirchen) zijn zonnepanelen, die sur-
plus aan opgewekte energie aan het net mogen teruggeven.
Hiervoor wordt goed betaald (1.20 DM per KWh!).

e) Een bedrijf als NUON brengt regelmatig dure folders uit!

f) Aan windmolens zitten risico's: het afvallen van wieken en
gevaar voor trekvogels. Wel heeft de Arbeidsinspectie ver-
trouwen in de nu ook sterk verbeterde techniek.

g) Grootgebruikers als het aluminiumbedrijf Pechiney in het
Rijnmondgebied worden ontzien, terwijl ze enorme hoeveel-
heden energie gebruiken. De kleingebruiker niet!

h) Bij biomassa is verbranding niet duurzaam te noemen (bv.
i kolenvergascentrale bij Buggenum), terwijl dat voor opvan-
gen van gas uit biomassa wel geldt.

i) Over een jaar wordt bekeken wat de ervaringen zijn met de
vrije markt van de geprivatiseerde energiebedrijven.

6) RONDJE LANGS DE ZETELS

a) In Zutphen zit de krant (Gelders Dagblad) tegen. Het
weekblad de Posthoorn (Den Haag) is wel positief. Er zijn
problemen met de naam Leefbaar Zutphen.

b) Den Haag: eind juni komt een ledenvergadering over stra-
tegie en over oprichting van vereniging Leefbaar Den Haag.
Er zijn al andere lokale partijen zoals Leefbaar Loosduinen
en Politieke Partij Scheveningen. Michel gaat ook naar groe-
nencongres op 16 juni.

c) Landelijk bestuur: Otto bezoekt the First Global Green

Conference in Canberra, Australië. Onder de 700 afgevaar-
digden was Otto 1 van de 35 stemgerechtigden. Onder druk
v Europa kwam er een uitgebreid beginselprogramma. Van
Otto zijn alle amendementen aangenomen. Er is besloten
tot een boycot van Amerikaanse oliemaatschappijen (Esso,
Mobil) en de vorming van "Green Shields", een organisatie
voor steun aan bedreigde politici. Afgelopen zaterdag was er
een bestuursvergadering, over omvorming van de Groenen
tot een landelijke organisatie voor steun aan groene lokale
partijen.

d) Amsterdam: In Amsterdam Anders/De Groenen heeft
René Danen de plaats van Roel van Duijn ingenomen. Er
komen twee nieuwe duo-raadsleden. Het bestuur van beide
organisaties is in elkaar geschoven. Er kwamen vragen over
het vertrek van Heleen de Mul. Margje keurt de manier af
waarop dit gegaan is.

e) Nijmegen: Otto heeft gesproken met fractiemedewer-
ker Jeroen van Zuijlen en Jan van der Meer heeft de fractie
Stadspartij Leefbaar Nijmegen verlaten en is zijn eigen frac-
tie gaan vormen. Jan van der Meer wil op termijn op de lijst
van GroenLinks, maar deze is afwachtend. Bea van Zijll de
Jong - Lodenstein blijft in de fractie Stadspartij Leefbaar Nij-
megen.

f) Leiden: er zijn 2 duo-raadsleden van LWG/De Groenen
overgelopen naar Leefbaar Leiden. Het is niet zeker, of De
Groenen doorgaan met LWG. Er zijn gesprekken met Groen-
Links. Op 6 juni weten we meer. Een lid (Harry Schoch) is
gevraagd door de SP en overweegt daarnaar over te stap-
pen.

g) Haren: Marian Hulscher gaat niet door en zoekt opvolger.

7) RONDVRAAG: Stadspartij Leefbaar Zutphen houdt
26 mei studiedag. Hier komt Bierman.

8) NIEUWE DATUM: 29 september 2001 in Hotel Nieuw
Minerva, Leiden.

Nieuws uit de afdelingen

Leiden, 29 mei 2001

Fractiebestuur LWG/De Groenen ontslaat duo-raadslid

Harry Schoch, duo-raadslid van LWG-De Groenen en voor de fractie lid van de commissie ROWV, is met onmiddellijke ingang door het fractiebestuur ontslagen. De reden hiervan is, dat gemeend wordt dat hij niet langer geacht kan worden de mening van de fractie en de partij in de commissie weer te geven. Dit is het gevolg van het feit dat Harry Schoch te kennen heeft gegeven zich te willen aansluiten bij de Socialistische Partij en voor die partij bij de komende raadsverkiezingen in maart 2002 beschikbaar te zijn. Hoewel hij naar eigen zeggen wel de lopende zittingstermijn voor LWG/De Groenen wil uitzitten, acht het bestuur dit in het licht van de eigen geloofwaardigheid niet wenselijk. Een vergelijkbare situatie deed zich in 1993 ook voor toen Harry Schoch naast zijn inzet voor GroenLinks zich beschikbaar stelde voor LWG/De Groenen bij de verkiezingen van 1994. GroenLinks hield hem toen geroyeerd, maar daarvoor is thans geen aanleiding, maar van enige vertegenwoordiging voor LWG/De Groenen kan geen sprake meer zijn. Hij blijft vooralsnog lid van De Groenen.

In de werkzaamheden van Harry Schoch zal op ad hoc basis worden voorzien.

Voor nadere toelichting en vragen:

Margje Vlasveld, fractievoorzitter

LWG/De Groenen, 071-5226703;

Jacques de Coo, duo-raadslid

LWG/De Groenen, 06-22606854.

Haarlem Op eigen kracht

De afdeling heeft in een ledenvergadering op 12 maart met een grote meerderheid besloten volgend jaar 'gewoon' zelfstandig mee te doen aan de gemeenteraadsverkiezingen. Wel hebben we aan GroenLinks voorgesteld een lijst*verbinding* aan te gaan. Nog geen reactie daarop gehad.

De afgelopen drie jaar hebben wij ons in de raad duidelijk onderscheiden van GroenLinks, zowel in houding als in stemgedrag ('onafhankelijke' waarnemers bevestigen dat). Daarom is er geen goede, geen *inhoudelijke* reden om volgend jaar een *gezamenlijke* lijst met GroenLinks te vormen. Dat zou het veel moeilijker maken om nog een eigen gezicht te tonen, terwijl dat voor het voortbestaan van De Groenen juist harder nodig is dan ooit.

Voor zover bekend zijn maar twee Haarlemse leden (wel

actieve helaas) over de 'Groene Brug' gegaan. De Haarlemse afdeling van GroenLinks heeft ze met open armen ontvangen, en laat nu bij elke gelegenheid weten dat ook de overige Groenen van harte welkom zijn, en dat dat zeker ook geldt voor mij. Het is duidelijk dat GroenLinks vurig hoopt ons alsnog helemaal te kunnen opslokken, omdat onze eventuele afzonderlijke deelname aan de verkiezingen hen 1 of misschien wel 2 zetels kan kosten. In ieder geval wat mij betreft zal de hoop van GroenLinks ijdel zijn. Ik heb de afgelopen maanden zo nadrukkelijk uitgelegd waarom ik niet naar GroenLinks wil dat ik het niet meer alsnog zou kunnen doen zonder groot gezichtsverlies.

Nieuw schaduwraadslid

We hebben helaas afscheid moeten nemen van Lukas Mulder, die drie jaar lang een zeer goed schaduwraadslid van De Groenen is geweest. Lukas is één van de twee Haarlemse Groenen die lid zijn geworden van GroenLinks. Hij heeft dat gedaan omdat hij in de politiek vooral gedreven wordt door het verlangen daadwerkelijk invloed uit te oefenen op de gang van zaken, en meent dat een splinterpartij dat op geen enkele wijze doet. Hij is zo consequent geweest om, na het besluit van de afdeling niet met hem mee te gaan naar GroenLinks, zijn lidmaatschap van De Groenen op te zeggen. Als schaduwraadslid is Lukas inmiddels opgevolgd door Hein van Caspel.

Campagne

Op zaterdag 26 mei hebben we een dag in Haarlem's voornaamste winkelstraat gestaan om handtekeningen te verzamelen voor 'Trek de Groene Grens', de campagne van GroenLinks voor het behoud van de open ruimte in Nederland. Natuurlijk was deze actie mede bedoeld om aandacht te trekken voor onszelf, met informatie over ons optreden in de raad de afgelopen drie jaar, in het bijzonder in verband met de dreigende aantastingen van de laatste resten open ruimte rond Haarlem, en over de verschillen tussen ons en GroenLinks. Altijd weer jammer te merken dat het gros van de mensen doet alsof je er niet bent, maar we hebben toch 200 mensen aan ons kraampje gehad en naar aanleiding van onze actie in alle krantjes van Haarlem gestaan.

Deze 'Trek de Groene Grens'-actie is te beschouwen als de eerste openbare zet in de verkiezingscampagne. Verder zijn we bezig met pogingen om sympathisanten over te halen om volgend jaar met ons mee te doen, al is het op nog zo bescheiden wijze. Dit heeft al een paar toezeggingen van medewerking opgeleverd. Misschien kunnen we nog voor de zomer naar buiten treden met het nieuws dat De Groenen volgend jaar in elk geval ruim voldoende capabele kandidaten zullen hebben.

Ben Kal

Nieuws van Amsterdam Anders/De Groenen

Referendumregels moeten worden aangepast.

Nadat bij het referendum over het stadsdeel binnenstad opnieuw de kiesdrempel niet is gehaald, pleit AA/DG voor het wijzigen van de referendaregels. Om een besluit van de gemeenteraad per referendum ongedaan te maken moeten nu maar liefst 130.000 mensen tegenstemmen. Deze drempel werd in het verleden door de andere partijen in de gemeenteraad in twee stappen verhoogd tot het huidige onmogelijke niveau. De eerste keer nadat de Amsterdammers voor een autoluwe binnenstad hadden gekozen, de tweede keer nadat de stadsprovincie werd weggestemd. Sinds de tweede verhoging zijn alle referenda ongeldig verklaard door te lage opkomst.

IJburg en de Noord-Zuidlijn worden, ondanks dat de meerderheid tegen was, daarom toch gebouwd. AA/DG wil nu dat de drempel weer wordt verlaagd om het referendum te redden.

Fusie Amsterdam Anders/De Groenen Amsterdam een feit

De ledenvergadering van donderdag 26 april heeft ingestemd met de fusie van de vereniging Amsterdam Anders en De Groenen afdeling Amsterdam. Tevens zijn huishoudelijke zaken geregeld, zoals hoe de nieuwe partij moet gaan heten. Voortaan is de officiële naam: Amsterdam Anders/De Groenen (AA/DG). De nieuwe partij zal onder die naam meedoen aan de komende verkiezingen in 2002 en 2006 in Amsterdam. De ledenvergadering koos ook een nieuw 7-koppig partijbestuur. Anne van Schaik wordt voorzitter van de vereniging.

Nieuwe duo-raadsleden: Jupijn Haffmans en Wineke 't Hart. Amsterdam Anders/De Groenen heeft twee nieuwe duo-raadsleden. In de ledenvergadering afgelopen week werd bekend dat de fractie zal worden uitgebreid met Wineke 't Hart en Jupijn Haffmans. Beide zullen namens AA/DG plaatsnemen in een gemeenteraadscommissie. Haffmans gaat in de commissie over Onderwijs, jeugd, allochtonenbeleid en referenda van wethouder Van der AA de partij vertegenwoordigen en 't Hart gaat het woord voeren over milieu in de commissie van wethouder Grondel. De officiële installatie in de gemeenteraad wordt binnen enkele weken verwacht.

Fractie weer compleet

Door de aanstelling van twee nieuwe duo's is de fractie van de AA/DG weer op volle sterkte. Hieronder de namen en telefoonnummers van de raadsleden. Neem gerust contact op met de raadsleden als je vindt dat er in de gemeenteraad iets ingebracht moet worden.

- Hansje Kalt, fractievoorzitter: 020 - 6208235.
- Ernst van Lohuizen, raadslid: 020 - 5522706.
- Rene Danen, raadslid: 020 - 6122821.
- Herman Pieterse, duo-raadslid: 020 - 6763546.
- Wineke 't Hart, duo-raadslid: 020 - 4707324.
- Jupijn Haffmans, duo-raadslid: 020 - 6186179.

Of bel:

Fractiemedewerker Xandra Asselbergs: 020 - 5522706.

P Koninginnedag opmaat voor Koninklijk huwelijk? Iedereen heeft kunnen lezen hoe duizenden mensen vastgezetten hebben op het centraal station van Amsterdam. In de avond werd het station afgegrendeld. Degenen die al binnen zaten konden niet meer naar buiten en iedereen heeft uren moeten wachten om naar huis te gaan.

Later in de avond heeft de ME zeer veel traangas (200 gram) ingezet om mensen op afstand van het station te houden. Raadslid Rene Danen vindt het onbegrijpelijk dat de NS ook de politie Amsterdam niet in staat waren om de chaos op het spoor, die al vroeg in de middag begonnen was, tijdig op te lossen: "We geven daarmee een slecht visitekaartje af voor het aanstaande huwelijk van Maxima en Willem Alexander als dat in Amsterdam plaatsvindt. Als men Oranjefans al met zoveel geweld bejegend, hoe zullen dan straks de critici worden behandeld?"

Overgenomen uit Ander nieuws van 3 mei 2001

Verslag van het Groene Brugdebat over Voedselveiligheid 24 maart 2001

Achter de tafel zitten de volgende heren (de genodigde dames moesten helaas verstek laten gaan, wegens de MKZ uitbraak en ziekte).

Alexander de Roo, lid Europarlement voor GroenLinks.

Hij is een voorstander van het anders inzetten van de Europese landbouwsubsidies. Deze zouden ingezet moeten worden voor de biologische landbouw die zo een eerlijke kans kan krijgen.

Frans Lucassen, werkt voor belangenorganisaties boeren en tuinders. Praat vandaag op persoonlijke titel.

Roel van Duijn is politicus en Statenlid in Noord-Holland voor NHA/De Groenen, tevens voormalig biologisch boer. Hij beschouwt de landbouwcrises (varkenspest, BSE, MKZ) als gevolg van het huidige productieproces. Hij is voorstander van biologisch boeren en streekgebonden productie, ook in verband met voedselzekerheid (in crisissituaties).

Hintze Boonstra is campaigner bij Greenpeace, heeft gestud in Wageningen en heeft zich gespecialiseerd in genetische manipulatietechnieken. Hij ziet dat de burger veel te ver van voedsel-productie afstaat om een omlijnd idee te kunnen hebben van voedselveiligheid.

Lucas Reijnders is hoogleraar Milieukunde in Limburg en Amsterdam en werkzaam voor de Stichting Natuur en Milieu. Hij steunt het idee van regionalisatie en vindt voedsel te goedkoop geworden. Hij vindt tevens het streven naar het paradijs op aarde iets te vooruitstrevend, we komen er niet zonder te enten.

Margje Vlasveld coördineert het debat aan de hand van de door de heren gemaakte stellingen en de vragen van de aanwezigen.

Stelling 1

Het is te gemakkelijk om alle heil te verwachten van reëel bestaande biologische teelt. De schimmelresistente gewassen die gemaakt kunnen worden door de techniek van genetische manipulatie zijn goed inpasbaar in een duurzame landbouwpraktijk.

Stelling 2

De mobiliteit in agrarische productie is een groot probleem. De oplossing moet gezocht worden in regionalisering van de landbouw.

Stelling 3

De gedachte dat voedsel beter Nederland verbouwd kan worden omdat daar meer ruimte is of omdat het goedkoper

is, vormt een risico voor de voedingszekerheid in oorlogstijd, de variatie van het Nederlandse landschap en het zinvolle bestaan van de Nederlandse boeren.

Stelling 4

Voorwaarde voor de voedselveiligheid is een verkorting van de voedselketen, regionalisering van voedselproductie, verkleining van de afstand tussen producenten en consumenten en de bereidheid om de werkelijke waarde van voedsel economisch te vertalen.

Stelling 5

Steun aan boeren, gerelateerd aan productie en hectares in de vorm van garantieprijs en directe betalingen, moet worden afgeschaft. Zo wordt een eind gemaakt aan het door subsidie stimuleren van de overproductie.

In het kort kwamen de bijdragen van de deelnemers op het volgende neer:

Alexander de Roo houdt een duidelijk verhaal over landbouwsubsidies. Dit beleid wordt eigenlijk gemaakt door de landbouwministers van de lidstaten. Als deze subsidies zouden worden ingezet voor stimuleren ecologisch boeren en de werkelijke kosten van de reguliere landbouw zouden worden doorberekend in de kosten (BSE maatregelen, MKZ maatregelen, gebruik gif) dan zouden ecologische producten niet duurder maar goedkoper zijn dan reguliere producten en dan zouden ecologische producten ook voor iedereen bereikbaar zijn.

Roel van Duijn ziet een probleem tussen sociale politiek en de prijs van ecologische producten. De prijs van het voedsel wordt bepaald door politieke keuzen en de prijzen die nu gelden zijn niet de reële prijzen. Roel vindt dat boeren ook gezien moeten worden als landschapbeheerders en daarvoor moeten boeren ook beloond worden.

De zaal: iemand vindt dat boeren in Nederland ook moeten kunnen bestaan zonder nevenactiviteiten. Ton Pitstra (GL 1e Kamer) verwoordt het officiële GL standpunt: Vlees mag, maar niet zo veel en niet zo vaak en alleen eco, en bananen voeren we in, maar dan wel ecologische en/of Max Havelaar kwaliteit. Ely van Santen (Haagse Stadspartij) breekt een lans voor de mensen die nu geen eco-producten kunnen betalen maar wel gezond en milieubewust willen eten.

Frans Lucassen stelt dat het boeren in Nederland economisch veel ingewikkelder is geworden door de waanzinnig gestegen grondprijzen waardoor bedrijfsovernames enorm veel druk zetten op de boer. Het keuze voor economische zekerheid i.p.v. voor economische avonturen is dan snel gemaakt, hetgeen een belangrijke hindernis is naar het zo nodige overschakelen naar ecologisch boeren.

Hintze Boonstra wil ouderwets veredelen in plaats van genetisch manipuleren. Door veredeling (kruisen) zijn alle huidige

resultaten geboekt, en die zijn best goed (het Friese vee is een voorbeeld ervan). Daarnaast zegt hij dat genetische monocultuur schade door ziektes waarschijnlijker maakt en ook zijn de beheerskosten groot. Door genetisch diverse velden aan te planten is de opbrengst per hectare kleiner maar is de kans op het verloren gaan van de gehele oogst veel kleiner. Biodiversiteit en duurzaamheid gaan hand in hand, genetische manipulatie van gewassen staat daar tegenover. Hij pleit tevens voor acceptatie van enig voedselrisico, zoals ook op andere gebieden een zeker risico wordt geaccepteerd, bijvoorbeeld in het gemotoriseerde verkeer.

Lucas Reijnders schetst dat we nog niet zo ver zijn wat betreft de beheersing van productieprocessen. Zo weten we bijvoorbeeld niet wat er nu precies in veevoeder zit. Daarnaast schetst hij de problematiek van schimmels in voedsel die gevaarlijk zijn voor de mens. Door meer nattigheid door het veranderende klimaat komen er meer schimmels. Of en welke oplossing er is voor deze bedreiging is nog onbekend.

Genetisch modificeren (door anderen genetisch manipuleren genoemd) is niet de oplossing, het gaat om te veel genen en dat proces is zeker niet beheersbaar. Zo is het voor sommige gewassen al niet meer mogelijk om gegarandeerd 100% "gen-techvrij" zaad te verkrijgen. Er moet eerst een goed controle systeem komen om dit te kunnen voorkomen voordat daar mee verder gegaan kan worden. Ook Reijnders kiest voor klassieke veredeling en genetische diversiteit op het veld.

Het debat werd afgesloten door Margje Vlasveld, die concludeerde dat het een goed en informatief debat was geworden waarmee een paar stevige aanzetten gegeven konden worden voor het verkiezingsprogramma van GroenLinks. Er werden flessen ecowijn uitgedeeld aan het panel en voor alle aanwezigen werd er (nogmaals) koffie geschonken door de mensen en het apparaat van het partijbureau van GroenLinks.

COLOFON

Gras is een landelijk mededelingenblad van de politieke partij De Groenen. Het verschijnt onder verantwoordelijkheid van het partijbestuur. Het redactie-adres is hetzelfde als dat van het landelijk secretariaat.

Eindredactie: Otto ter Haar.
Opmaak: Carla Seelemeijer.
Drukkerij: GSB Heijt BV, Amsterdam.
Met bijdragen van: Otto ter Haar,
Margje Vlasveld,
Jan Hartstra,
Ben Kal.

Tel. 030-2381700
Fax 030-2381701
info@degroenen.nl
www.degroenen.nl

**Landelijk secretariaat De Groenen
Postbus 1251
3500 BG UTRECHT**

De Groenen zijn vertegenwoordigd in de Provinciale Staten van Noord-Holland en Gelderland, in de Eerste Kamerfractie van de Onafhankelijke Senaats Fractie, voorts in de gemeenteraden van Amsterdam, Haarlem, Leiden en Zwolle, alsook in de Amsterdamse deelraden Noord, Westerpark, De Baarsjes, Oud West, Oud Zuid, Zuider-Amstel, Oost-Watergraafsmeer, Zeeburg en Zuid-Oost. De Groenen zijn lid van de Europese Federatie van Groene Partijen.

BESTUUR

Partijbestuur:

Voorzitter: Otto ter Haar, 030-2381700,
oterhaar@knoware.nl
Secretaris: vacature
Penningmeester: vacature

Leden:

Amsterdam, Paul Berendsen, 020-4704680,
paulbe@dds.nl
Amsterdam, Bert Tiddens, 020-4904421, bert.
tiddens@vara.nl
Leiden, Harry Schoch, 071-5123561,
h.p.schoch@freeler.nl
Haarlem, Job Jongkind, 023-5374340,
jobjongkind@yahoo.com
Groningen/Drenthe, Marian Hulscher, 050-5346826,
marian@wolka.org
Groningen/Drenthe, Jan Kremer, 050-3132405
Zeist, Frans Balfort, 030-6922227, sobalfo@dso.
denhaag.nl

AGENDA

8-10 juni

**Binnenhof Den Haag
11th Council Europese Groenen**

16 juni

Utrecht 26e congres De Groenen

begin september

Gras 13

15 september,

Utrecht, vergadering partijbestuur

29 september,

Leiden, zetelhoudersoverleg

30 november-2 december

**Boedapest, 12th Council
Europese Groenen**

begin december

Gras 14

december

27e Congres De Groenen

17-19 mei 2002

**Berlijn, 3rd Congress
Europese Groenen**

LIDMAATSCHAP

	normaal	bij minimum-inkomen
lid	f 60	f 40
huisgenoot-lid	f 35	f 15
alleen abonnement Gras	f 25	f 25

Lid worden kan door overmaking van bovenstaand bedrag op postgironummer 306434 t.n.v. De Groenen, Utrecht.